

ਰਾਜਾਰਥਾਨ ਸਰਕਾਰ

ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਵਿਕਾਸ ਏਂਡ ਪੰਚਾਯਤੀ ਰਾਜ ਵਿਭਾਗ
(ਪੰਚਾਯਤੀ ਰਾਜ ਵਿਭਾਗ)

ਕ੍ਰ0ਏਫ.4(3)ਨਿਰੰਦੇਸ਼ / ਵਿਧਿ / ਪੰਜਾਬ / 3955

ਦਿਨਾਂਕ : 13/08/2020

ਮੁਖ्य ਕਾਰ্যਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ,
ਜ਼ਿਲਾ ਪਰਿ਷ਦ, ਸਮਰਤ(ਰਾਜਾਰਥਾਨ)।

**ਵਿ਷ਯ :- ਆਬਾਦੀ ਭੂਮਿ ਵਿਕਾਸ/ਆਵਾਂਟਨ ਕਾ ਰਾਜਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀ
ਅਨੁਮੋਦਨ ਕਰਵਾਏ ਜਾਨੇ ਬਾਬਤ।**

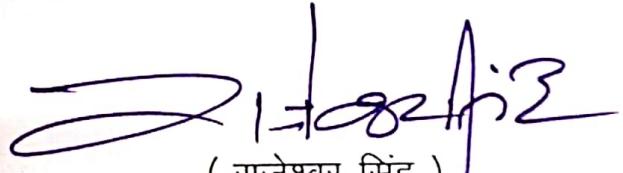
ਉਪਰੋਕਤ ਵਿ਷ਯਾਨੱਤਰਗਤ ਲੇਖ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਯਤ ਕੀ ਆਬਾਦੀ ਭੂਮਿ ਕੇ ਵਿਕਾਸ
ਏਂ ਆਵਾਂਟਨ ਹੇਠੁ ਪ੍ਰਕਿਧਿਆ ਰਾਜਾਰਥਾਨ ਪੰਚਾਯਤੀ ਰਾਜ ਨਿਯਮ, 1996 ਕੇ ਅਧਿਆਵ 9 ਮੈਂ ਨਿਯਮ
140–166 ਕੇ ਦ੍ਰਾਵਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਨ ਨਿਯਮਾਂ ਕੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਤਿਪਥ
ਪ੍ਰਕਾਰਣਾਂ ਮੈਂ ਰਾਜਿ ਸਰਕਾਰ ਕਾ ਪੂਰਵਨੁਮੋਦਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਿਯਾ ਜਾਨਾ ਆਵਸ਼ਿਕ ਹੋਤਾ ਹੈ।

ਧਾਰਾ ਵਿਖੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਥੇ ਪ੍ਰਕਾਰਣਾਂ ਦੇ ਸਮੱਬਨਿਤ ਜੋ ਪ੍ਰਸਤਾਵ/ਪਤ੍ਰਾਵਲਿਤਿਆਂ
ਵਿਭਾਗ ਕੋ ਪ੍ਰੇ਷ਿਤ ਕੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੇ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਕਤ ਵਿਕਾਸ
ਕਮਿਤਿਆਂ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਕਾਰਣ ਦੇ ਸਮੱਵਨਿਤ ਜੋ ਪ੍ਰਸਤਾਵ/ਪਤ੍ਰਾਵਲਿਤਿਆਂ
ਵਿਭਾਗ ਕੋ ਪ੍ਰੇ਷ਿਤ ਕੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ: ਆਪਕੋ ਨਿਰੰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਿਯਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਵਿਕਾਸ
ਪ੍ਰਕਾਰਣ ਵਿਭਾਗ ਕੋ ਭਿਜਵਾਏ ਜਾਨੇ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਕੇ ਸਤਰ ਦੇ ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਬਿਨ੍ਦੂਆਂ ਕੀ ਪਾਲਨਾ
ਕਿਯਾ ਜਾਨਾ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਿਯਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

1. ਆਬਾਦੀ ਭੂਮਿ ਕੇ ਵਿਕਾਸ/ਆਵਾਂਟਨ ਸਮਰਤ ਪ੍ਰਕਾਰਣ ਗ੍ਰਾਮ
ਪੰਚਾਯਤ/ਪੰਚਾਯਤ ਸਮਿਤਿਆਂ ਦ੍ਰਾਵਾ ਸਮੱਵਨਿਤ ਮੁਖਾਂ ਕਾਰਧਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜ਼ਿਲਾ
ਪਰਿ਷ਦ ਕੇ ਮਾਧਿਮ ਦੇ ਹੀ ਰਾਜਿ ਸਰਕਾਰ ਕੇ ਅਨੁਮੋਦਨਾਰਥ ਇਸ ਵਿਭਾਗ ਕੋ ਪ੍ਰੇ਷ਿਤ
ਕਿਯੇ ਜਾਂਦੇ। ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਯਤ/ਪੰਚਾਯਤ ਸਮਿਤਿਆਂ ਦ੍ਰਾਵਾ ਐਥੇ ਪ੍ਰਕਾਰਣ ਸੀਧੇ ਹੀ
ਵਿਭਾਗ ਕੋ ਪ੍ਰੇ਷ਿਤ ਕਿਯੇ ਜਾਨੇ ਪਰ, ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਤਰ ਦੇ ਕਿਉਂ ਕਾਰਧਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀ
ਜਾਂਦੀ।
2. ਅਕਸਰ ਧਾਰਾ ਦੇਖਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਖਾਂ ਕਾਰਧਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਗਣ ਦ੍ਰਾਵਾ ਭੂਮਿ
ਵਿਕਾਸ/ਆਵਾਂਟਨ ਦੇ ਸਮੱਵਨਿਤ ਜੋ ਪ੍ਰਕਾਰਣ ਵਿਭਾਗ ਕੋ ਪ੍ਰੇ਷ਿਤ ਕਿਯੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
ਉਨਕਾ ਸ਼ਵਯਾਂ ਦੇ ਸਤਰ ਦੇ ਬਿਨਾ ਪਰੀਕਸ਼ਣ ਕਿਯੇ ਵਿਭਾਗ ਕੋ ਮਾਤ੍ਰ ਅਗੇਵਿਤ ਕਰ ਦਿਏ

जाते हैं, जबकि उनमें से कई प्रकरण नियमों के प्रावधानों के विपरीत होते हैं, जिन्हें ज़िला परिषद् के र्तर से ही खारिज किया जाकर सम्बन्धित ग्राम पंचायत को लौटाया जाना चाहनीय होता है। अतः आपके र्तर पर भूमि विकास/आवंटन से सम्बन्धित ऐसे प्रकरणों में राज्य सरकार को प्रेषित किये जाने से पूर्व उनका नियमों के परिप्रेक्ष्य में पूर्ण परीक्षण कर अपनी औचित्यपूर्ण अभिशंषा के साथ ही प्रकरण विभाग को भिजवाये जायें।

3. जिन प्रकरणों में राज्य सरकार से अनुमोदन/अनुमति की आवश्यकता प्रतीत नहीं होती है, ऐसे प्रकरण विभाग को प्रेषित नहीं किये जायें।
4. विभागीय अधिसूचना दिनांक 06.4.2017 के द्वारा नियम-162(2) के तहत सरकारी कार्यालय के भवन हेतु आबादी भूमि निःशुल्क आवंटित किये जाने हेतु निर्धारित सीमा के अनुसार सम्बन्धित ग्राम पंचायत, पंचायत समिति एवं ज़िला परिषद् को अधिकृत किया जा चुका है, अतः ऐसे प्रकरण विभाग को प्रेषित नहीं किये जायें।

(राजेश्वर सिंह)
अतिरिक्त मुख्य सचिव